

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA**(2017. október 23.)****a Vietnami Szocialista Köztársaságnak a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemben nem együttműködő harmadik országgént való azonosítása eshetőségéről történő értesítéséről**

(2017/C 364/03)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló közösségi rendszer létrehozásáról, továbbá a 2847/93/EGK, az 1936/2001/EK és a 601/2004/EK rendelet módosításáról és az 1093/94/EK és az 1447/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. szeptember 29-i 1005/2008/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 32. cikkére,

mivel:

1. BEVEZETÉS

- (1) Az 1005/2008/EK rendelet (a továbbiakban: IUU-rendelet) létrehozta a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat (a továbbiakban: IUU-halászat) megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló uniós rendszert.
- (2) Az IUU-rendelet VI. fejezete meghatározza a nem együttműködő harmadik országok azonosítására, az említett országokkal szembeni demarsokra, ezen országok listájának összeállítására, a listáról való törlésre, e lista nyilvános hozzáférése és a sürgősségi intézkedésekre vonatkozó eljárásokat.
- (3) Az IUU-rendelet 31. cikke értelmében a Bizottságnak azonosítania kell azokat a harmadik országokat, amelyeket az IUU-halászat elleni küzdelemben nem együttműködő országnak tekint. Egy harmadik ország akkor azonosítandó nem együttműködő harmadik országgént, ha nem teljesíti a nemzetközi jog szerint rá mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló azon kötelezettségét, hogy intézkedéseket hozzon az IUU-halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására.
- (4) A Bizottság a harmadik országoknak az IUU-rendelet 31. cikke alapján nem együttműködő országgént való azonosítását megelőzően először értesíti a harmadik országokat arról az eshetőségről, hogy az említett rendelet 32. cikkével összhangban nem együttműködő országgént kerülnek azonosításra. Az ilyen értesítés előzetes jellegű. Az értesítést az IUU-rendelet 31. cikkében megállapított kritériumokra kell alapozni. A Bizottságnak emellett a rendelet 32. cikkében felsorolt valamennyi demarsot figyelembe kell vennie az értesített harmadik országok vonatkozásában. A Bizottságnak az értesítésben fel kell tüntetnie különösen az ilyen azonosítás alapjául szolgáló lényeges tényeket és megfontolásokat, továbbá az érintett országok számára lehetőséget kell biztosítania a válaszadásra, valamint az azonosítást cáfoló bizonyítékok, vagy adott esetben a helyzet javítására irányuló cselekvési terv és a helyzet rendezése érdekében hozott intézkedések ismertetésére. A Bizottság az érintett harmadik országoknak az értesítés megválaszolásához megfelelő időt, a helyzet orvoslásához pedig észszerű időt köteles biztosítani.
- (5) A nem együttműködő harmadik országoknak az IUU-rendelet 31. cikke szerinti azonosítása valamennyi, az IUU-rendelet 31. cikkének (2) bekezdésében meghatározott információ áttekintésén alapul.
- (6) Az IUU-rendelet 33. cikke értelmében a Tanács állítja össze a nem együttműködő harmadik országok listáját. Ezen országokkal szemben többek között az IUU-rendelet 38. cikkében megállapított intézkedések alkalmazandók.
- (7) Az IUU-rendelet 20. cikkének (1) bekezdése értelmében a hitelesített fogási tanúsítványok lobogó szerinti harmadik országoktól való elfogadásának feltételét képezi egy, az érintett lobogó szerinti ország által kiadott és a Bizottságnak címzett értesítés mindazon törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések, valamint állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések alkalmazására, ellenőrzésére és végrehajtására vonatkozó rendelkezésekről, amelyeket a halászajóinak teljesíteniük kell.
- (8) Az IUU-rendelet 20. cikkének (4) bekezdése értelmében az említett rendelet fogási tanúsítvány tekintetében meghatározott rendelkezéseinek végrehajtásához kapcsolódó területeken a Bizottságnak igazgatási együttműködést kell folytatnia a harmadik országokkal.

⁽¹⁾ HL L 286., 2008.10.29., 1. o.

2. A VIETNAMI SZOCIALISTA KÖZTÁRSASÁGGAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁS

- (9) A Bizottság 2009. október 27-én kapta meg a Vietnami Szocialista Köztársaság (a továbbiakban: Vietnam) lobogó szerinti államként küldött értesítését az IUU-rendelet 20. cikke alapján.
- (10) Az értesítést követően a Bizottság az IUU-rendelet 20. cikkének (4) bekezdése értelmében közigazgatási együttműködést kezdeményezett a vietnami hatóságokkal. Ez az együttműködés a fogási tanúsítványok ellenőrzésére, továbbá a vietnami halászhajókra alkalmazandó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések, valamint állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések alkalmazására, ellenőrzésére és végrehajtására vonatkozó nemzeti rendelkezésekkel kapcsolatos kérdésekre terjedt ki. Ennek keretében sor került az észrevételek szóbeli és írásbeli cseréjére, valamint négy, Vietnámban 2012. szeptember 17. és 21., 2012. november 26. és 30., 2016. június 21. és 24., valamint 2017. május 15. és 19. között tett látogatásra is, amelyek során a Bizottság bekért és ellenőrzött minden olyan információt, amelyet a Vietnam által az IUU-halászat elleni küzdelemmel kapcsolatos kötelezettségek végrehajtása érdekében hozott intézkedések tekintetében szükségesnek ítélt.
- (11) Vietnam tagsággal nem rendelkező félként együttműködik a Nyugat- és Közép-csendes-óceáni Halászati Bizottságban (WCPFC). Vietnam ratifikálta az Egyesült Nemzetek 1982. évi Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS).⁽¹⁾
- (12) Annak megállapítása érdekében, hogy Vietnam eleget tesz-e a (11) preambulumbekzdésben említett nemzetközi megállapodásokban előírt, valamint az érintett regionális halászati gazdálkodási szervezetek által meghatározott, a Vietnámba mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló kötelezettségeknek, a Bizottság minden szükségesnek ítélt információt bekért, összegyűjtött és megvizsgálta.

3. VIETNAM NEM EGYÜTTMŰKÖDŐ HARMADIK ORSZÁGKÉNT VALÓ AZONOSÍTÁSÁNAK ESHETŐSÉGE

- (13) A Bizottság az IUU-rendelet 31. cikkének (3) bekezdése értelmében megvizsgálta a Vietnámba mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló kötelezettségeket. Ezen értékelés során a Bizottság figyelembe vette az IUU-rendelet 31. cikkének (4)–(7) bekezdésében felsorolt kritériumokat.

3.1. Az ismétlődő IUU-halászati tevékenység és IUU-kereskedelem vonatkozásában hozott intézkedések (az IUU-rendelet 31. cikkének (4) bekezdése)

- (14) A 31. cikk (4) bekezdésének a) pontjával összhangban a Bizottság megvizsgálta a Vietnámba mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló kötelezettségeket, amelyet a lobogója alatt közlekedő halászhajók, saját állampolgárai vagy a tengeri vizein közlekedő, illetve a kikötőit használó halászhajók követtek el vagy támogattak.
- (15) Az érintett harmadik parti államoktól beérkezett, írásban is megerősített információk alapján a Bizottság megállapította, hogy a 2015 és 2017 közötti időszakban legalább nyolc vietnami lobogó alatt közlekedő hajó követett el az IUU-halászattal összefüggésben súlyos jogsértést a szomszédos országok kizárólagos gazdasági övezetén belül, illetve a közép- és nyugat-csendes-óceáni térségben található fejlődő kis szigetállamok közötti vizeken.
- (16) Az összegyűjtött bizonyítékok alapján úgy tekinthető, hogy a vietnami lobogó alatt közlekedő említett halászhajók a következő súlyos jogsértéseket követték el az érintett parti államok által a nemzeti joghatóságuk alá tartozó vizeken található halászati térségek vonatkozásában meghatározott állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedésekkel ellentétben. A vietnami lobogó alatt közlekedő hajók a lobogó szerinti állam és az érintett parti állam által kiállított érvényes jogosítvány, felhatalmazás vagy engedély nélkül halásztak, akadályozták a parti állam szerinti tisztviselőket az alkalmazandó állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések betartásának ellenőrzésére irányuló feladataik ellátásában, többek között olyan fajok tekintetében, amelyekre teljes halászati tilalom vonatkozik, mint például a tengeri uborka és a zátonyhal. Míg az érintett parti államok időben jelentették a vietnami hatóságoknak a vietnami hajók által folytatott jogellenes tevékenységeket, ez utóbbiak nem nyújtottak támogatást az esetek kivizsgálásához és a letartóztatott vietnami állampolgárok ügyének kezeléséhez. A 2017. május 15. és 19. közötti látogatás során az összegyűjtött bizonyítékok mindegyikét bemutatták a vietnami hatóságoknak.
- (17) Az érintett fajok környezeti értéke, valamint a parti államok állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedései által az e fajokra vonatkozó halászati tilalmak révén biztosított különleges védelem az elkövetett jogsértések súlyosságának további jelei.
- (18) A parti államok tengeriuborka-halászattal kapcsolatos tilalmi időszakok érvényesítésére vonatkozó jogi követelményeinek be nem tartása az érintett fejlődő parti államok halászati erőforrásainak fenntarthatósága szempontjából különösen káros, és ezáltal veszélyezteti a helyi lakosság megélhetését.

⁽¹⁾ <https://treaties.un.org/>

- (19) A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a különösen súlyos jogsértés tényének megállapításához figyelembe kell venni a vietnami lobogó alatt közlekedő említett halászhajók magatartását. E tekintetben a vietnami halászhajók folyamatosan tanúsított nem együttműködő magatartása megerősíti az elkövetett jogsértések súlyosságát.
- (20) A Bizottság az összegyűjtött információk alapján megállapította, hogy Vietnam nem tartotta be a lobogó szerinti államként rá háruló kötelezettségeket annak megakadályozása érdekében, hogy flottája IUU-tevékenységeket végezzen a nyílt tengeren vagy harmadik országok vizein. Ez nincs összhangban a Tengerjogi Egyezmény 94. cikkének (1) és (2) bekezdésével, amelyek értelmében minden államnak tényleges joghatóságot és ellenőrzést kell gyakorolnia a lobogója alatt közlekedő hajók felett. Nincs összhangban továbbá az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló cselekvési tervének (az IUU-halászat elleni nemzetközi cselekvési terv) ⁽¹⁾ 24. pontjával sem, amely előírja, hogy gondoskodni kell a halászati tevékenységek átfogó és hatékony ellenőrzéséről. Az érintett flották működéséért felelős vietnami állampolgárok magatartása sérti a Tengerjogi Egyezmény 62. cikkének (4) bekezdését is, amely előírja, hogy a kizárólagos gazdasági övezetben halászó más államok állampolgárainak tiszteletben kell tartaniuk az állományvédelmi intézkedéseket, valamint a parti állam törvényeiben és rendeleteiben meghatározott egyéb feltételeket. Ezenkívül a Vietnam által az érintett parti államok hatóságai irányába tanúsított együttműködés hiánya aláasta az utóbbiak képességét a hatékony végrehajtási intézkedések meghozatalára.
- (21) A Bizottság az IUU-rendelet 31. cikke (4) bekezdésének b) pontja alapján megvizsgálta, milyen intézkedéseket hozott Vietnam az IUU-halászból származó halászati termékek vietnami piacra jutásával kapcsolatban.
- (22) A lentebb és a 3.2. szakaszban ismertetett okok miatt Vietnam halászati gazdálkodási jogi kerete, amely a 2003. évi halászhajózási törvényen és a halászati tevékenységeket érintő közigazgatási szankcióról szóló 103/2013/ND-CP rendeleten alapul, úgy tűnik, nem állapít meg olyan intézkedéseket, amelyekkel a Vietnam lobogója alatt közlekedő hajók, valamint a harmadik országok hajóiról a vietnami kikötőkben kirakodott halak és halászati termékek hatékonyan ellenőrizhetők.
- (23) A Bizottság megvizsgálta a Vietnam lobogója alatt közlekedő halászhajók halászati tevékenységeiből származó halakra és halászati termékekre, valamint a Vietnamba behozott halakra és halászati termékekre alkalmazandó nyomkövetési és ellenőrzési eljárásokra vonatkozó dokumentációt és egyéb információkat. Az értékelés alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Vietnam nem tudja biztosítani, hogy a nemzeti kikötőkön keresztül a piacára és feldolgozóüzemeibe kerülő halak és halászati termékek ne IUU-halászból származzanak. A vietnami hatóságok nem tudták bizonyítani, hogy minden olyan információval rendelkeznek, amellyel igazolni tudják az Unióbba és piacaira szánt import- és feldolgozott termékek eredetének jogszerűségét.
- (24) Az Asian Warrior hajóról 2016. január 13-án 179 tonna antarktiszi fogashal került kirakodásra a vietnami Haiphong kikötőjében. Ez a hajó, amely Kunlun és Taishan néven is ismert, 2013 óta szerepel az Antarktiszi Tengeri Élővilágának Védelmével Foglalkozó Bizottság (CCAMLR) IUU-hajólistáján, illetve 2015. január 13. óta az Interpol lila figyelmeztetése van rá érvényben. A vietnami hatóságok által szolgáltatott információk alapján a fogásokat elkövetők és szabad forgalomba bocsátották.
- (25) A Bizottság által 2017 júniusában szerzett információk alapján az egyik gazdasági szereplő 320 tonna, Vietnam-ban tárolt antarktiszi fogashal-szállítmányt próbált meg értékesíteni az Európai Unió piacán. A rendelkezésre álló információk alapján vannak arra utaló jelek, hogy az érintett termékeket az e fajra ezen a területen vonatkozó halászati idény lezárását követően fogták ki, a CCAMLR hatálya alá tartozó terület 88.1 és 88.2 alterületén.
- (26) A vietnami hatóságok nem tudtak érdemi információt szolgáltatni annak bizonyítására, hogy megtették a szükséges korrekciós intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozzák az IUU-halászati tevékenységekből származó antarktiszi fogas területükre való behozatalát. Ez nem tükrözi a FAO IUU-halászattal kapcsolatos nemzetközi cselekvési tervének 66. pontját, amely megállapítja, hogy az államoknak minden szükséges – a nemzetközi joggal összhangban álló – lépést meg kell tenniük annak érdekében, hogy megakadályozzák az érintett regionális halászati gazdálkodási szervezetek által az IUU-halászatban részt vevő hajókként azonosított halászhajók által kifogott halaknak a területükön történő forgalomba hozatalát vagy a területükre történő behozatalát.
- (27) Ezen túlmenően a legutóbbi, 2017 májusában tett látogatás feltárta, hogy a halászati hatóságok nem gyakorolnak ellenőrzést a harmadik államok lobogója alatt közlekedő hajókról származó, feldolgozásra, forgalmazásra és/vagy kivitelre szánt halászati termékek kirakodása fölött. Vietnam tehát nem képes biztosítani a halászati termékek teljes nyomkövethetőségét, továbbá a jelek szerint nem veszi figyelembe az IUU-halászat elleni nemzetközi cselekvési terv 71. pontját sem, amely az államoknak azt javasolja, hogy tegyenek lépéseket piacaik átláthatóságának javítására, a halak és halászati termékek nyomkövethetőségének biztosítása érdekében.

⁽¹⁾ A jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló nemzetközi cselekvési terv, az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete, 2001.

- (28) Az Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA) a 2017 májusában történt látogatásra való felkészülés során ellenőrzött több, Vietnamból származó szállítmányokat kísérő fogási tanúsítványt és feldolgozási nyilatkozatot, amelyet az uniós határon mutattak be. Ezeket a fogási tanúsítványokat és feldolgozási nyilatkozatokat a vietnami halászati hatóságok kizárólag a gazdasági szereplők által szolgáltatott információk alapján – további ellenőrzések nélkül – hitelesítették és jóváhagyták.
- (29) A fogási tanúsítványok elemzése egy sor következtetlenséget tárt fel a tömeg, a fajok és a termék leírása, a hitelesítési időpontok és az elavult sablonok használata tekintetében. Ezenkívül a 2017 májusában tett látogatás során az illetékes hatóságokkal folytatott megbeszélések során kiderült, hogy a halászhajók tevékenységét nem ellenőrzik átfogóan a fogási tanúsítványok érvényességének hitelesítése előtt. Az egyértelműen azonosítható hibákat tartalmazó fogási tanúsítványokkal kísért fogásokból származó termékek feldolgozása azt bizonyítja, hogy Vietnam elmulasztotta a többi állammal, valamint a regionális halászati gazdálkodási szervezetekkel való – az IUU-halászatról szóló nemzetközi cselekvési terv 68. és 72. pontjában előírt – együttműködést, amelynek célja, hogy az IUU-halászat megelőzése, megakadályozása és felszámolása érdekében megfelelő piacszabályozási intézkedéseket hozzanak.
- (30) Ami a feldolgozási nyilatkozatokat illeti, az előző preambulumbekkezdésben említett vizsgálat, valamint a 2017 májusában tett látogatás során gyűjtött bizonyítékok alapján fény derült a yers haltermék behozatalára vonatkozó ellenőrzés hiányára, valamint az olyan átváltási együtthatók hiányára, amelyek alapján ellenőrizhető, hogy az exportáló vállalat által bejelentett feldolgozott tömeg összhangban van-e a rendelkezésre álló alapanyag tömegével és az érintett feldolgozó üzembem végzett feldolgozás típusával.
- (31) Az e szakaszban bemutatott információk azt mutatják, hogy a Vietnamban feldolgozott vagy a Vietnam közreműködésével értékesített halászati termékek nem felelnek meg az FAO magatartási kódexének 11. cikkében foglalt, a halászati erőforrások fenntartható felhasználására vonatkozó, a halászatot követő szakaszra alkalmazandó szabályoknak. Emellett Vietnam részéről elmaradt a harmadik, lobogó szerinti országokkal a halászati tevékenységeiből származó halra és halászati termékekre vonatkozó megfelelő együttműködést biztosító olyan szabályok bevezetése, amelyek megfelelnek az IUU-halászat elleni nemzetközi cselekvési terv 67–69., és 71–72. pontjával összhangban a piacon a behozott halászati termékek átláthatóságát és nyomon követését biztosító intézkedéseknek.
- (32) Tekintettel az e szakaszban ismertetett megfontolásokra, valamint a Bizottság által összegyűjtött tényszerű elemek és a Vietnam illetékes hatóságai által tett nyilatkozatok alapján – az IUU-rendelet 31. cikkének (3) bekezdése és 31. cikke (4) bekezdésének a) és b) pontja értelmében – megállapítható, hogy Vietnam az IUU-hajók, valamint a lobogója alatt közlekedő halászhajók vagy saját állampolgárai által folytatott vagy támogatott IUU-halászat tekintetében elmulasztotta a nemzetközi jog értelmében rá mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló kötelezettségek teljesítését, és nem akadályozta meg az IUU-halászatból származó halászati termékek vietnami piacra történő bejuttatását.

3.2. Az együttműködés és a végrehajtás elmulasztása (az IUU-rendelet 31. cikkének (5) bekezdése)

- (33) Az IUU-rendelet 31. cikke (5) bekezdésének a) pontja értelmében a Bizottság megvizsgálta a Vietnammal folytatott együttműködést annak megállapítása végett, hogy Vietnam hatékonyan működött-e együtt azáltal, hogy válaszolt az IUU-halászatra és a kapcsolódó tevékenységekre vonatkozó kérdésekre, visszajelzést adott-e azokkal kapcsolatban, illetve kivizsgálta-e a kérdéses ügyeket.
- (34) Vietnam hatóságai általában együttműködőek voltak, válaszoltak az információkérésekre és visszajelzéseket küldtek, a válaszok megbízhatóságát és helytállóságát azonban megkérdőjelezte és aláásta az elavult jogi keret, amely láthatóan nincs összhangban a nemzetközi jogi kötelezettségvállalásokkal, valamint a (42) és (43) preambulumbekkezdésben említett nyomonkövetési, ellenőrző és felügyeleti rendszer hiányos volta.
- (35) A 2003. évi halászati törvény nem kötelezi a halászhajókat a fogásaik halászati napló formájában történő jelentésére vagy kirakodási nyilatkozat benyújtására. E tekintetben Vietnam nem teljesítette a Tengerjogi Egyezmény 61. és 62. cikkében előírt, a kizárólagos gazdasági övezet halászati erőforrásainak tudományos, környezeti és gazdasági tényezők szerinti optimális hasznosításának biztosítása érdekében parti államként rá háruló kötelezettségét.
- (36) A 2003. évi halászati törvény nem szabályozza továbbá a vietnami hajóknak és állampolgároknak a nyílt tengeren és a harmadik államok felségvizein folytatott halászati tevékenységeit. A halászati törvény hatályának ezen, a vietnami kizárólagos gazdasági övezeten kívüli halászati tevékenységekre vonatkozó joghézagja aláássa az illetékes hatóságok azon képességét, hogy megakadályozzák az IUU-tevékenységeket ezeken a területeken.
- (37) Vietnam jogi kerete mindössze korlátozott állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedésekről rendelkezik a parti tengerre vonatkozóan. Az állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedéseknek való megfelelés biztosítása érdekében bevezetett nemzeti jogi rendelkezések és ellenőrzési rendszerek nem tűnnek elégségesnek. Ez nincs összhangban a Tengerjogi Egyezmény 61. cikkének (2) bekezdésével, amely szerint a parti állam megfelelő állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedésekkel biztosítja, hogy a kizárólagos gazdasági övezetben a biológiai erőforrások fennmaradását a túlzott kiaknázás ne veszélyeztesse.

- (38) Az IUU-rendelet 31. cikke (5) bekezdésének b) pontjával összhangban a Bizottság megvizsgálta az IUU-halászat megelőzésére, megakadályozására és felszámolására irányuló vietnami végrehajtási intézkedéseket.
- (39) A jelenlegi szankciórendszert a halászati tevékenységeket érintő közigazgatási szankciókról szóló 103/2013/ND-CP rendelet állapítja meg. A halászati törvényben és az említett rendeletben foglalt, az IUU-tevékenységekre és a súlyos jogsértésekre vonatkozó meghatározások azonban nincsenek összhangban a nemzetközi joggal. A jogi keretben előírt szankciók szintje ezért nyilvánvalóan nem biztosítja a szankciórendszer elrettentő hatását, és nem áll összhangban az IUU-halásatról szóló nemzetközi cselekvési terv 21. pontjában foglalt ajánlásokkal sem, amelyek értelmében az államoknak biztosítaniuk kell, hogy a joghatóságuk alá tartozó, IUU-halászatot folytató hajókra és – amennyire csak lehet – állampolgáira vonatkozó szankciók kellően szigorúak legyenek ahhoz, hogy megfosszák a jogsértőket az ilyen halászatból származó haszontól.
- (40) A Bizottság a 2016. júniusi látogatást követően rámutatott ezekre a problémákra, és felkérte a vietnami hatóságokat, hogy e tekintetben működjenek együtt a Bizottsággal. A vietnami hatóságok végül 2017 áprilisában benyújtották az új halászati törvény tervezetét, amely azonban még mindig nem felel meg Vietnam nemzetközi kötelezettségeinek.
- (41) A 31. cikk (5) bekezdésének c) pontjával összhangban a Bizottság elemezte a vietnami lobogó alatt közlekedő hajók vagy a vietnami tengervizeken vagy kikötőkben működő halászhajók által végzett IUU-halászat mértékét és súlyosságát.
- (42) A Bizottság által tett látogatások során kiderült, hogy Vietnam nem rendelkezik a lobogója alatt közlekedő hajók megfelelő ellenőrzésének biztosításához szükséges eszközökkel, beleértve annak biztosítását, hogy azok ne végezzenek halászati tevékenységeket a nyílt tengeren és a harmadik államok felségvizein. Jóllehet Vietnam nem engedélyezi hajói számára, hogy a nyílt tengeren és harmadik államok felségvizein tevékenykedjenek, a (14)–(19) preambulumbekkezdésben leírtak alapján tény, hogy a vietnami hajók harmadik országok vizein is folytatnak jogellenes tevékenységeket⁽¹⁾.
- (43) A vietnami hatóságok által rendelkezésre bocsátott információk szerint a vietnami halászflootta 109 000 hajóból áll, amelyek közül 33 000 Vietnam kizárólagos gazdasági övezetében, az alapvonalától számított 24 tengeri mérföldön kívül eső vizeken tevékenykedik. A vietnami hatóságok elismerték, hogy az alapvonalától számított 24 tengeri mérföldön kívül eső vizeken tevékenykedő 33 000 hajónak mindössze 10 %-a rendelkezik műholdas hajó-megfigyelési rendszerrel (VMS), és a rendszer aktiválását illetően semmilyen jogi kötelezettség nem terheli őket. A 2017 májusában a halászati felügyelő központban tett utolsó látogatás során az is kiderült, hogy a nyomkövetési, ellenőrző és felügyeleti feladatokkal megbízott személyzet nem ismerte a rendelkezésre álló eszközöket, és hogy a 2016. júniusi látogatás során már azonosított alapvető hiányosságokat sem kezelték. Ezenkívül a látogatás során a halászati felügyelő központ képernyőin megjelenő műholdas nyomkövetés alapján két vietnami halászhajó Vietnam vizein kívül tartózkodott, és a halászati felügyelő központ személyzete elismerte, hogy nem tettek lépéseket. A halászati naplóra vonatkozó nem megfelelő követelmények, valamint a kikötőben és a tengeren végzett ellenőrzések kockázatalapú rendszerének hiánya aláaknázzák a hatóságok képességét a tengeri tevékenységek ellenőrzésére.
- (44) Az e szakaszban leírt tények azt mutatják, hogy miközben a nemzeti jog és a nemzetközi szabályok közötti összhang biztosítása érdekében felül kell vizsgálnia jelenlegi halászati jogi keretét, Vietnam nem működött hatékonyan együtt a Bizottsággal annak biztosítása érdekében, hogy jogszabályai összhangba kerüljenek a vonatkozó nemzetközi jogi eszközökkel. Ennek eredményeképpen sérül a Tengerjogi Egyezmény 94. cikke, amelynek értelmében a lobogó szerinti államnak saját nemzeti jogának megfelelően joghatóságot kell gyakorolnia a lobogója alatt közlekedő minden egyes hajó, valamint azok parancsnoka, tisztjei és legénysége felett. Emellett úgy tűnik, Vietnam nem hajtotta végre az IUU-halászat elleni nemzetközi cselekvési terv 24. pontjában foglalt ajánlásokat sem, amelyek arra ösztönzik a lobogó szerinti államokat, hogy a fogástól a kirakodás helyszínén át egészen a végső rendeltetési helyig gondoskodjanak a halászat átfogó és hatékony megfigyeléséről, ellenőrzéséről és felügyeletéről, többek között a hajók fedélzetére felszerelt műholdas hajómegfigyelési rendszer (VMS) használata révén, a vonatkozó nemzeti, regionális és nemzetközi előírásokkal összhangban.
- (45) Tekintettel az e szakaszban ismertetett megfontolásokra, valamint a Bizottság által összegyűjtött tényszerű elemek és a vietnami hatóságok által tett nyilatkozatok alapján – az IUU-rendelet 31. cikkének (3) és (5) bekezdése értelmében – megállapítható, hogy Vietnam elmulasztotta a nemzetközi jog szerint az együttműködési és végrehajtási erőfeszítések tekintetében rá háruló kötelezettségek teljesítését.

⁽¹⁾ Az úgynevezett vietnami „kék csónakoknak” a csendes-óceáni térségben folytatott jogellenes tevékenységeiről a média is részletesen beszámolt:

<https://www.undercurrentnews.com/2016/03/29/australia-captures-vietnamese-vessels-suspected-of-iuu/>

<http://nationalpost.com/news/world/tiny-island-nation-of-palau-very-publicly-burns-vietnamese-boats-caught-fishing-illegally>

<http://www.themalaymailonline.com/malaysia/article/mmea-detains-vietnamese-fishermen-for-illegal-fishing#UEtd7edz4ez9lRch.97>

<https://www.solomonstarnews.com/news/national/12655-blue-boats-seized>

<http://e.vnexpress.net/news/news/malaysia-detains-another-40-vietnamese-for-illegal-fishing-3616922.html>

3.3. A nemzetközi szabályok végrehajtásának elmulasztása (az IUU-rendelet 31. cikkének (6) bekezdése)

- (46) A Bizottság az IUU-rendelet 31. cikke (6) bekezdésének a) és b) pontjával összhangban megvizsgálta a vonatkozó nemzetközi halászati eszközök Vietnam általi megerősítését vagy azokhoz való csatlakozását, továbbá a regionális halászati gazdálkodási szervezetek szerződő feleként betöltött státuszát vagy az abba való beleegyezését, hogy alkalmazza az e szervezetek által elfogadott állománymegőrzési és -gazdálkodási intézkedéseket.
- (47) Vietnam 1994-ben ratifikálta az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezményét (UNCLOS), továbbá tagsággal nem rendelkező együttműködő fél a WCPFC-ben.
- (48) Vietnam a Tengerjogi Egyezményen kívül más, a halászati gazdálkodással kapcsolatos nemzetközi jogi eszközt nem erősített meg. Vietnam nemzetközi jogi eszközök végrehajtása tekintetében nyújtott teljesítménye nem áll összhangban az IUU-halásatról szóló nemzetközi cselekvési terv 11. pontjában foglalt ajánlásokkal, amelyek szerint az államoknak mielőbb meg kell erősíteniük vagy el kell fogadniuk az ENSZ Tengerjogi Egyezményében foglalt, a kizárólagos gazdasági övezeteken túlnyúló halállományok és a hosszú távon vándorló halállományok védelméről és kezeléséről szóló rendelkezések végrehajtásáról szóló megállapodást (UNFSA), valamint a nemzetközi állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések nyílt tengeri halászhajók általi betartásának előmozdításáról szóló FAO-megállapodást, vagy pedig csatlakozniuk kell azokhoz. Ez ellentmond az IUU-halászat elleni nemzetközi cselekvési terv 14. pontjának is, amely szerint az államoknak maradéktalanul és hatékonyan végre kell hajtaniuk a magatartási kódexet és a kapcsolódó nemzetközi cselekvési tervet.
- (49) Vietnam nem erősítette meg a kikötő szerinti államok intézkedéseiről szóló 2009-es megállapodást (PSMA). Ez azt is jelenti, hogy – a (27) preambulumbekkezdésben részletezett módon – Vietnam annak ellenére nem foganasít semmilyen kikötői ellenőrzési intézkedést a külföldi halászhajók által kirakodott fogásokra vonatkozóan, hogy igen jelentős mennyiségű halat és halászati terméket importál a feldolgozóipar ellátásához.
- (50) A jelek szerint a vietnami jogi keret és a végrehajtási intézkedések sértik az ENSZ Tengerjogi Egyezményének 62. cikkében és 117–119. cikkében foglalt, a biológiai erőforrások optimális felhasználására vonatkozó alapvető követelményeket, az államoknak a nyílt tengeri élővilág megőrzésére irányuló nemzeti intézkedésekre vonatkozó kötelezettségét, az élővilág védelme és kezelése terén való kölcsönös együttműködés kötelezettségét, valamint a nyílt tenger élővilágának megőrzésére vonatkozó kötelezettséget.
- (51) A Bizottság a 31. cikk (6) bekezdésének c) pontjával összhangban vizsgálatot folytatott annak eldöntése érdekében, hogy Vietnam érintett lehet-e olyan cselekményekben vagy mulasztásokban, amelyek csökkentették az alkalmazandó törvények, rendeletek, valamint nemzetközi állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések hatékonyságát.
- (52) A Bizottság megjegyzi, hogy CCAMLR éves bizottsága Vietnamban olyan nem szerződő felként azonosította, amely potenciálisan érintett a fogashal halászatában, kirakodásában és/vagy kereskedelmében, azonban nem vesz részt a 2000-ben ezen fajoknak a kirakodási ponttól a teljes kereskedelmi cikluson át történő nyomon követésére létrehozott fogási dokumentációs rendszerben (CDS).
- (53) Tekintettel az e szakaszban ismertetett megfontolásokra, valamint a Bizottság által összegyűjtött tényszerű elemek és a Vietnam által tett nyilatkozatok alapján – az IUU-rendelet 31. cikkének (3) és (6) bekezdése értelmében – megállapítható, hogy Vietnam elmulasztotta a nemzetközi szabályok, előírások, valamint állományvédelmi és -gazdálkodási intézkedések tekintetében rá háruló, nemzetközi jog szerinti kötelezettségek teljesítését.

3.4. A fejlődő országok sajátos korlátai (az IUU-rendelet 31. cikkének (7) bekezdése)

- (54) Az ENSZ humán fejlettségi mutatója (UNHDI) ⁽¹⁾ alapján Vietnam 2015-ben közepes humán fejlettségű országnak minősült (188 ország közül a 115. volt).
- (55) Figyelembe véve az ENSZ humán fejlettségi mutatója szerinti fenti besorolást, valamint a 2012–2017. évi látogatások során tett megfigyeléseket, nem található arra utaló bizonyíték, hogy Vietnam alacsony fejlettségi szintje miatt mulasztotta volna el a nemzetközi jog szerint rá háruló kötelezettségeinek teljesítését. Nincs olyan kézzelfogható bizonyíték, amely a halászati jogi keret, illetve a halászati tevékenységek megfigyelési, ellenőrzési, felügyeleti és nyomkövetési rendszere terén feltárt hiányosságokat a nem megfelelő kapacitással vagy infrastruktúrával hozná összefüggésbe. A Bizottság pozitívan reagált Vietnam 2017 májusában megfogalmazott kérésére, hogy támogassa a halászati jogi keret felülvizsgálatát.
- (56) Az e szakaszban ismertetett helyzetre tekintettel, valamint a Bizottság által összegyűjtött tények és az ország által tett nyilatkozatok alapján – az IUU-rendelet 31. cikkének (7) bekezdése értelmében – megállapítható, hogy Vietnam fejlettségi szintje nem érinti hátrányosan az ország halászati gazdálkodással kapcsolatos fejlettségi állapotát és átfogó teljesítményét.

⁽¹⁾ Forrás: <http://hdr.undp.org/en/data>

4. A NEM EGYÜTTMŰKÖDŐ HARMADIK ORSZÁGKÉNT TÖRTÉNŐ LEHETSÉGES AZONOSÍTÁSSAL KAPCSOLATOS KÖVETKEZTETÉSEK

- (57) A fentiekben tett megállapításokra figyelemmel, amelyek szerint Vietnam elmulasztotta a nemzetközi jog értelmében rá mint lobogó, kikötő, forgalomba hozatal szerinti vagy parti államra háruló, az IUU-halászat megelőzése, megakadályozására és felszámolására irányuló intézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségek teljesítését, Vietnামot az IUU-rendelet 32. cikke értelmében értesíteni kell arról az eshetőségről, hogy a Bizottság az országot az IUU-halászat elleni küzdelemben nem együttműködő harmadik országgént azonosítja.
- (58) A Bizottságnak emellett az IUU-rendelet 32. cikkében felsorolt valamennyi demarsot meg kell tennie Vietnammal szemben. A hatékony ügyintézés érdekében ki kell tűzni azt a határidőt, amelyen belül az érintett ország írásban válaszolhat az értesítésre, és rendezheti a helyzetet.
- (59) Továbbá ki kell jelenteni, hogy Vietnam értesítése arról az eshetőségről, hogy olyan országgént azonosítják, amelyet a Bizottság e határozat alkalmazásában nem együttműködő harmadik országnak tekint, nem zárja ki, de nem is vonja automatikusan maga után azt a lehetőséget, hogy a későbbiekben a Bizottság vagy a Tanács a nem együttműködő harmadik országok jegyzékének összeállítására céljából további lépéseket tegyen,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

Egyetlen cikk

A Bizottság értesíti Vietnামot arról az eshetőségről, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelem terén nem együttműködő harmadik országgént azonosítja.

Kelt Brüsszelben, 2017. október 23-án.

a Bizottság részéről

Karmenu VELLA

a Bizottság tagja
